

Het bruist op de Veghelse Noordkade

Met de voltooiing van de Zuid-Willemsvaart in 1826 begint de economische groei van Veghel, dat vanaf dan een haven heeft. De vestiging van de Noord-Brabantse Coöperatieve Boerenbond (NCB) aan de haven in 1914 is een tweede economische impuls. De Coöperatieve Handelsvereniging (CHV) was de gezamenlijke inkooporganisatie van de NCB. In 1915 werd aan de Noordkade in Veghel een groot modern magazijn voor de CHV gebouwd met een graan-silo, malerij en een veekoekenfabriek.

Vanaf 1996 werden de gebouwen en het 5,5 ha tellende terrein van de CHV minder bedrijfsmatig gebruikt. De laatste activiteiten vonden in 2010 plaats. Een plaatselijke aannemer/projectontwikkelaar, Bouwbedrijf Van de Ven, kocht in 2008 de terreinen en de voormalige fabrieksgebouwen.

De wens van zowel de gemeente als de nieuwe eigenaar was behoud en herbesteding van het cultuurhistorisch industrieel erfgoed. Bij de herbesteding zocht de gemeente naar een bedrijfsmatige, culturele, educatieve en recreatieve invulling en kwam daartoe in december 2010 met het *Masterplan 2030 Veghel-centrum*. Dit centrumplan behelsde de ontwikkeling van een tweepolenmodel. Eén van de twee centropolen is het gebied Heilig Hartplein-Noordkade, waarvoor een plan is ontwikkeld dat complementair is aan het oude centrumgebied.

Parallel aan het proces om het Masterplan voor het centrum vast te stellen, speelde de wens van de gemeente Veghel om de bestaande voorzieningen op het gebied van kunst en cultuur te actualiseren. Er is een goede culturele infrastructuur, met voorzieningen op regionaal niveau. Instellingen als MIK Pieter Brueghel

(centrum voor de kunsten), Kunstgroep De Compagnie (producties van professionele kunsten), Fabriek Magnifique (festivalorganisatie), theater De Blauwe Kei en de bibliotheek hebben een belangrijke plaats binnen de Veghelse gemeenschap. Daarnaast zijn er veel amateurverenigingen op cultureel gebied, waaronder Harmonie Frisselstein, die een vaste stek op de Noordkade heeft.

MIK was op zoek naar nieuwe huisvesting, De Compagnie had uitbreiding nodig voor haar beeldende activiteiten en performances en Frisselstein zocht een nieuwe accommodatie voor haar repetities en optredens. Bovendien wilde de gemeenteraad een jeugd- en jongeren-centrum in Veghel. De combinatie met kunst- en cultuurinstellingen leek perspectief te bieden voor de toekomst.

Deze ontwikkelingen leidden uiteindelijk tot twee besluiten van de gemeenteraad. Allereerst werd de Noordkade (het voormalige CHV-terrein) aangewezen als locatie voor een kunst- en cultuurcluster. Daarvoor was 8000 vierkante meter beschikbaar. Om het evenwicht tussen beide centropolen te behouden werd daarnaast besloten dat de bibliotheek in het oude centrum in het voormalig raadhuis – een monument – zou blijven. Met 3500 bezoekers per week is ze een serieuze publiekstrekker.

De stichting CultuurHaven Veghel (CHV) is de beheer- en exploitatiestichting voor de totale cluster aan de Noordkade. Zij beheert de volledige 8000 vierkante meter en is facilitair verantwoordelijk voor verhuur van de ruimten en andere voorzieningen. Inmiddels zijn naast de al genoemde instellingen een commerciële bioscoop, restaurant P'rooflokaal, restaurant Wittern (met stadsbrouwerij), een museum voor

industriële erfgoed, een popkelder en een poppodium in de bestaande gebouwen gevestigd. Eenmaal per twee jaar organiseert de stichting Fabriek Magnifique een festival dat in het teken staat van kunst, cultuur en food. Dit gratis festival trekt circa 70.000 bezoekers. Het voormalige industriële complex aan de Noordkade is een van de festivallocaties. De beleving op deze locatie is uitmuntend en bijzonder.

Ook is er een nieuw jeugd- en jongeren-centrum gebouwd. De huisvesting van jongeren versterkt de culturele sector en andersom. Men maakt gebruik van elkaars expertise en voorzieningen, waardoor het nu bruist van de activiteiten op de Noordkade. De combinatie van cultuur en commercie maakt deze ontwikkeling mogelijk. Er zijn verbindingen gemaakt, die bovendien aansluiten bij de oorspronkelijke coöperatieve gedachte van de NCB.

Aan het kunst- en cultuurcluster wordt nog een theaterfunctie toegevoegd. Daarmee is het aanbod compleet. Het theater moet in 2017 gereed zijn en dient niet alleen een toegevoegde waarde voor het kunst- en cultuurcluster te hebben, maar bovendien onderscheidend te zijn van de theaters in de directe omgeving en de regio.

Nieuwe kansen

Het doel van de medewerking van de gemeente Veghel bij de realisatie van het kunst- en cultuurcluster was het vestigings- en leefklimaat van de gemeente te verbeteren, het centrum een *boost* te geven, het industriële erfgoed te behouden en de bestaande culturele infrastructuur te versterken. De nieuwe huisvesting van de culturele instellingen en het jeugd- en jongeren-centrum op de Noordkade bieden niet alleen nieuwe kansen voor samenwerking, maar ook bovenlokale voorzieningen die Veghel op de kaart zetten. Het is de eerste aanzet tot herontwikkeling van het terrein en herbestemming van de gebouwen. Veghel herbergt daarnaast bedrijven als Maison van den Boer, Jumbo, Sligro, Hutten Catering, Mars en Friesland Campina. De toevoeging van een foodcluster ligt dan ook voor de hand. Dit moet samen met het kunst- en cultuurcluster gaan fungeren als publiekstrekker en Veghel promoten als een gemeente waar het goed wonen, werken en verblijven is. ●

